

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/192/2004

OPINIE O RYNKU PRACY I ZAGROŻENIE BEZROBOCIEM W GRUDNIU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

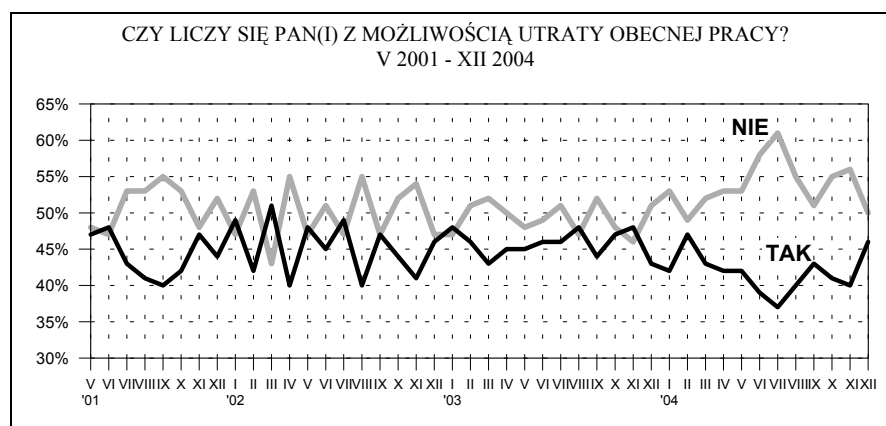
WARSZAWA, GRUDZIEŃ 2004

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
22 października 2004 roku

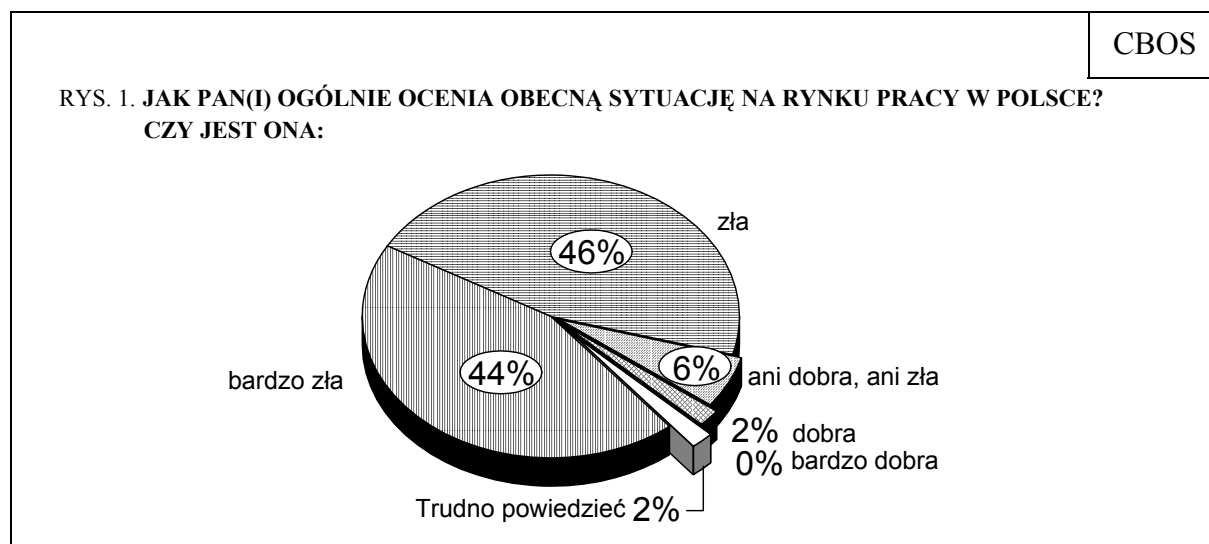
- W grudniu utrzymuje się powszechne przekonanie (90%) o złej sytuacji na rynku pracy w Polsce, przy czym ponad dwie piąte (44%) to opinie skrajnie negatywne. Tylko 6% badanych uznaje tę sytuację za przeciętną, a 2% - ocenia pozytywnie.
- Bardzo krytyczne są też opinie o lokalnych rynkach pracy: 29% badanych sądzi, że w ich miejscowości lub okolicy nie ma żadnej pracy, a 46% uważa, iż niełatwo tam znaleźć jakiegokolwiek zatrudnienie. Ponad jedna piąta respondentów (22%) jest jednak zdania, że na lokalnym rynku pracy można się gdzieś zatrudnić, choć trudno jest o pracę odpowiednią. Nikt z badanych nie twierdzi, że odpowiednia praca jest dostępna bez większych problemów.
- Utrzymują się pesymistyczne przewidywania dotyczące poziomu bezrobocia w najbliższym roku - tylko niespełna co piąty badany (18%) spodziewa się zmiany na lepsze. Pogorszenie sytuacji przewiduje 16% ankietowanych, a ponad połowa (56%) nie oczekuje żadnych zmian na rynku pracy.
- W ostatnim miesiącu nasiliły się obawy zatrudnionych przed utratą pracy. Obecnie połowa pracujących (50%, spadek o 6% punktów) deklaruje poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia, ale prawie taka sama liczebnie grupa (46%, wzrost o 6 punktów) obawia się utraty pracy, w tym 15% bardzo poważnie bierze taką możliwość pod uwagę. Poziom obaw przed bezrobociem wśród osób pracujących jest obecnie najwyższy od lutego br.

W ostatnich trzech latach prowadziliśmy systematyczne badania dotyczące sytuacji na krajowym i lokalnych rynkach pracy. W całym tym okresie dominowały krytyczne oceny tej sytuacji, a także pesymistyczne przewidywania co do poziomu bezrobocia w Polsce. Utrzymywały się również obawy przed utratą pracy wśród osób mających zatrudnienie.

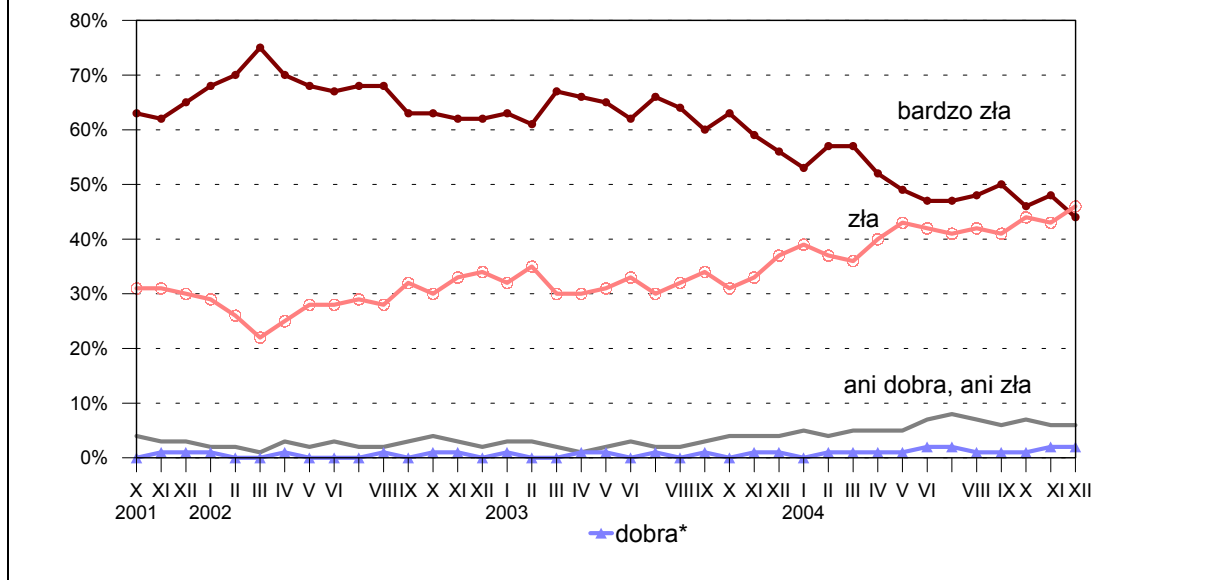
OCENY SYTUACJI NA KRAJOWYM I LOKALNYCH RYNKACH PRACY

W grudniu¹, podobnie jak przed miesiącem, niemal wszyscy Polacy (90%) zgodnie oceniają, że sytuacja na krajowym rynku pracy jest zła, w tym ponad dwie piąte (44%) określa ją jako „bardzo złą”. Zaledwie sześciu na stu badanych (6%) uznaje tę sytuację za przeciętną, a 2% - ocenia pozytywnie. Z perspektywy ostatnich trzech lat daje się jednak zauważyć pewne złagodzenie ocen negatywnych (stopniowy spadek odsetka deklarujących, że sytuacja jest „bardzo zła”, na rzecz oceniających, że jest „zła”).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (175) przeprowadzono w dniach 3-6 grudnia 2004 roku na liczącej 973 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych Polaków.

RYS. 2. JAK PAN(I) OGÓLNIIE OCENIA OBECNĄ SYTUACJĘ NA RYNKU PRACY W POLSCE? CZY JEST ONA:

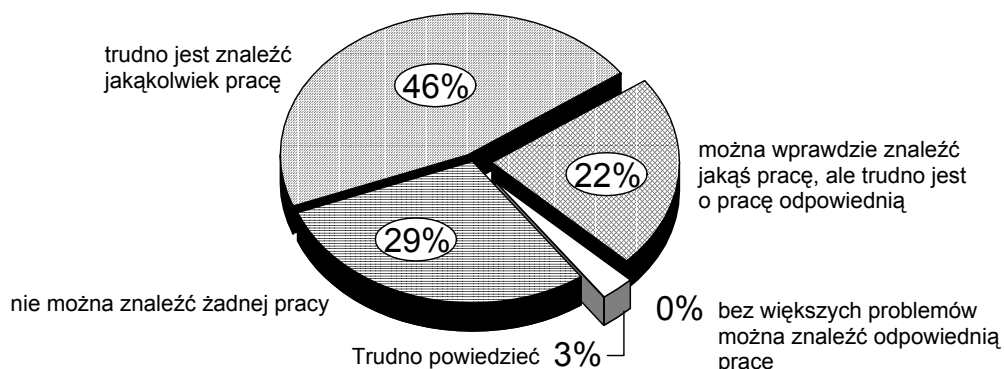
* Są to połączone odpowiedzi „bardzo dobra” i „dobra”. Pominięto „trudno powiedzieć”

We wszystkich środowiskach społecznych zdecydowanie dominują negatywne opinie o krajowym rynku pracy (zob. tabele aneksowe).

Wciąż krytyczny jest także obraz lokalnych rynków pracy. Ponad jedna czwarta badanych (29%) sądzi, że w ich miejscowości lub okolicy nie ma żadnej pracy, a prawie połowa (46%) uważa, iż trudno tam znaleźć jakiegokolwiek zatrudnienie. Ponad jedna piąta badanych (22%) twierdzi jednak, że na lokalnym rynku pracy można się gdzieś zatrudnić, choć niełatwo jest o pracę odpowiednią. Żaden respondent nie uważa, że odpowiednią pracę można znaleźć bez większych problemów. Z perspektywy ostatnich trzech lat widać jednak niewielką poprawę opinii o lokalnych rynkach pracy (powoli maleje odsetek osób twierdzących, że nie ma żadnej pracy, na rzecz przekonanych, że pracę da się znaleźć, lecz nie zawsze odpowiednią).

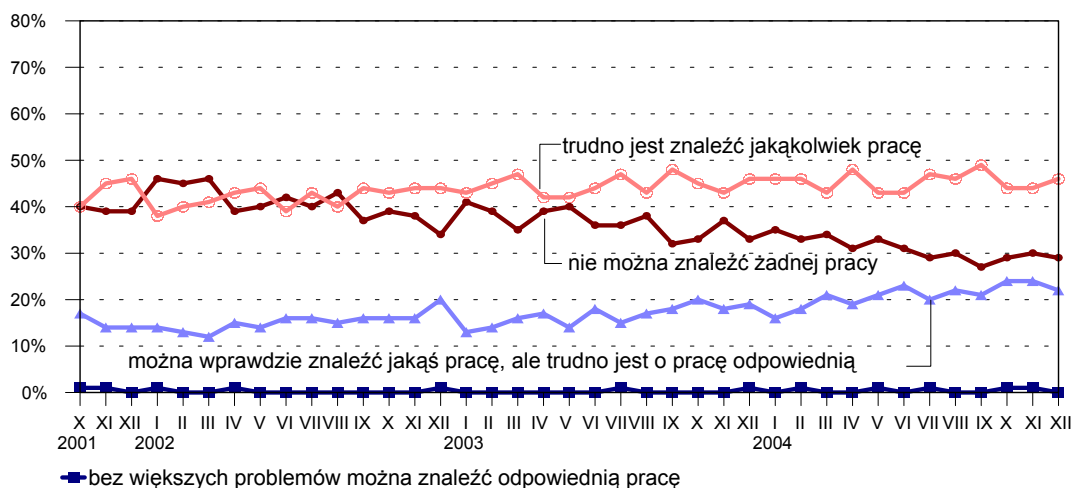
CBOS

RYS. 3. JAK OKREŚLIŁ(A)BY PAN(I) SYTUACJĘ NA RYNKU PRACY W PANA(I) MIEJSCOWOŚCI LUB OKOLICY? CZY, PANA(I) ZDANIEM, OBECNIE:

CBOS

RYS. 4. JAK OKREŚLIŁ(A)BY PAN(I) SYTUACJĘ NA RYNKU PRACY W PANA(I) MIEJSCOWOŚCI LUB OKOLICY? CZY, PANA(I) ZDANIEM, OBECNIE:

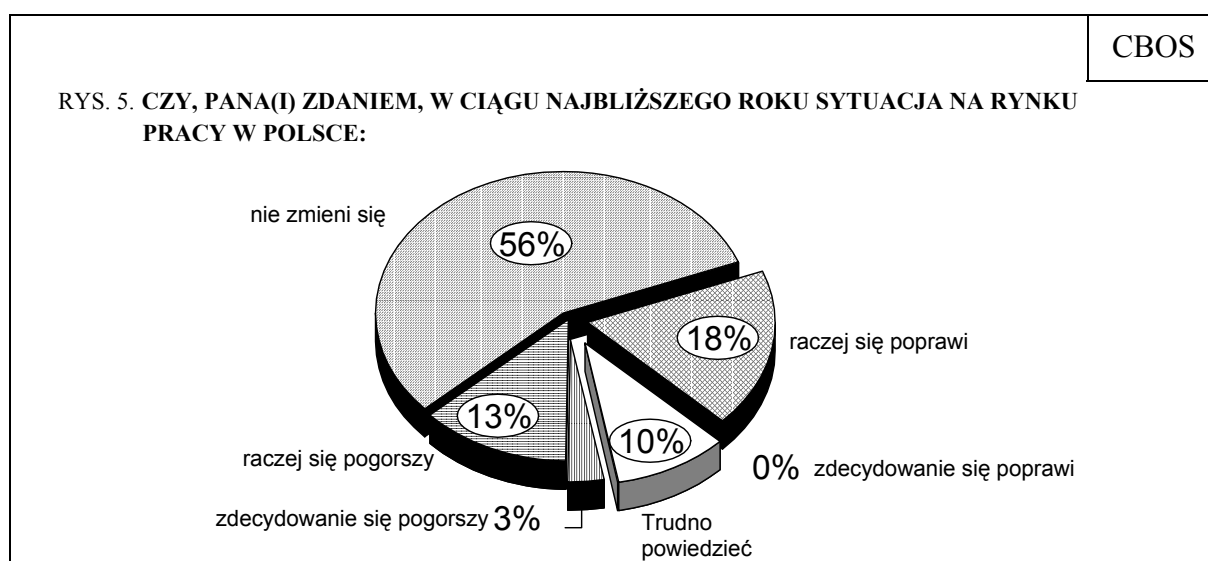
Pominięto „trudno powiedzieć”

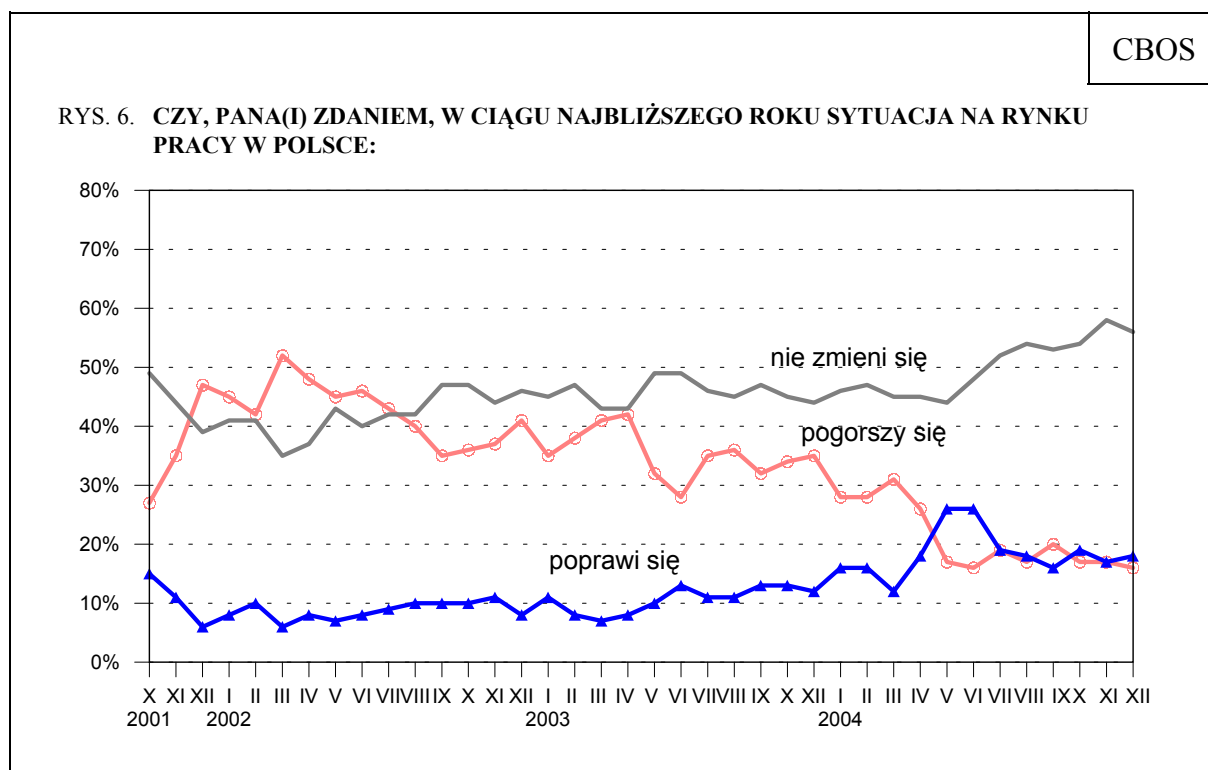
Opinie o sytuacji na lokalnych rynkach pracy są wyraźnie zróżnicowane społecznie (zob. tabele aneksowe). O braku jakiegokolwiek pracy w miejscu zamieszkania lub okolicy szczególnie często przekonani są rolnicy, emeryci, badani o najniższych dochodach na osobę w rodzinie, żyjący w złych warunkach materialnych, z podstawowym wykształceniem, bezrobotni i renciści. Natomiast im respondenci są młodszy, lepiej wykształceni i sytuowani oraz im lepiej oceniają warunki materialne swoich gospodarstw domowych, tym rzadziej na ogół wystawiają tak skrajnie negatywne oceny, tym częściej zaś uważają, że w ich

miejsowości lub okolicy można znaleźć jakąś pracę, choć nie zawsze odpowiednią. Pozytywne opinie najczęściej wyrażają ludzie najlepiej sytuowani, z wyższym wykształceniem, przedstawiciele kadry kierowniczej i inteligencji. Należy przy tym podkreślić, że wciąż zdecydowanie najlepiej oceniany jest wielkomiejski rynek pracy - ponad połowa mieszkańców największych miast twierdzi, że można tam znaleźć jakieś zatrudnienie, choć nie zawsze odpowiednie. Natomiast im mniejsze miasto, tym bardziej krytyczne opinie mieszkańców o sytuacji na lokalnym rynku pracy. Najgorzej oceniają ją mieszkańcy najmniejszych miast (poniżej 20 tys. ludności) oraz wsi.

PRZEWIDYWANIA DOTYCZĄCE SYTUACJI NA KRAJOWYM RYNKU PRACY

Równie pesymistyczne jak przed miesiącem są przewidywania dotyczące poziomu bezrobocia w najbliższym roku - tylko niespełna co piąty badany (18%) spodziewa się zmiany na lepsze. Pogorszenie sytuacji przewiduje prawie co szósty respondent (16%), a ponad połowa (56%) nie oczekuje żadnych zmian na rynku pracy, co przy prawie 3-milionowej rzeszy bezrobotnych również należy uznać za pesymistyczną prognozę. Przewidywania dotyczące poziomu bezrobocia są obecnie gorsze niż w połowie roku, jednak z perspektywy ostatnich trzech lat widać powolny i nieregularny spadek odsetka przewidywań skrajnie pesymistycznych.

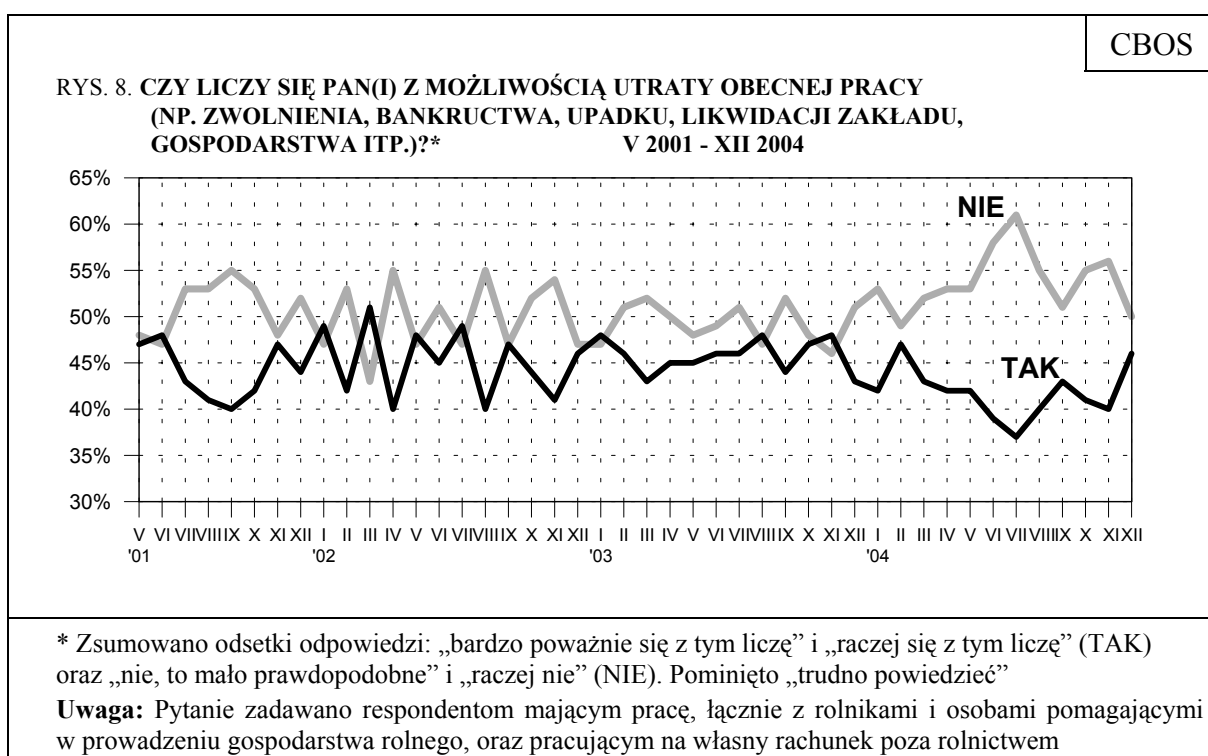
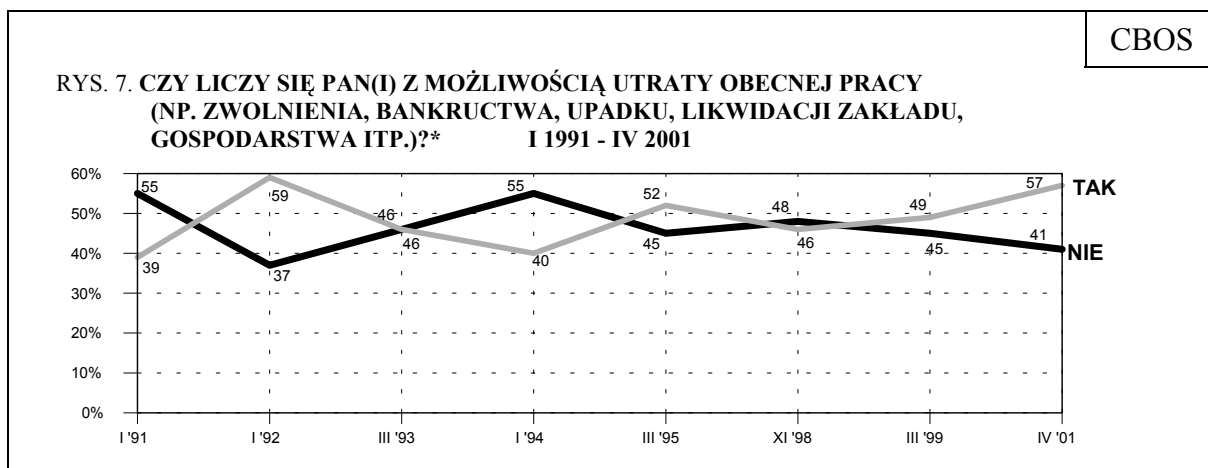
Pominięto „trudno powiedzieć”

We wszystkich grupach społeczno-demograficznych dominują liczebnie osoby, które uważają, że w najbliższym roku sytuacja na krajowym rynku pracy nie zmieni się lub wręcz ulegnie pogorszeniu (zob. tabele aneksowe). Stosunkowo najmniej pesymistyczne są przewidywania osób znajdujących się w najlepszym położeniu społecznym - poprawy sytuacji na rynku pracy spodziewa się bowiem prawie dwie piąte przedstawicieli kadry kierowniczej i inteligencji oraz badanych o najwyższych dochodach na osobę w rodzinie (po 38%), a także co trzeci respondent z wyższym wykształceniem (32%). Im niższe natomiast dochody i gorsze warunki materialne rodziny oraz niższe wykształcenie respondenta, tym częstsze pesymistyczne przewidywania co do poziomu bezrobocia w najbliższym roku.

POCZUCIE ZAGROŻENIA BEZROBOCIEM

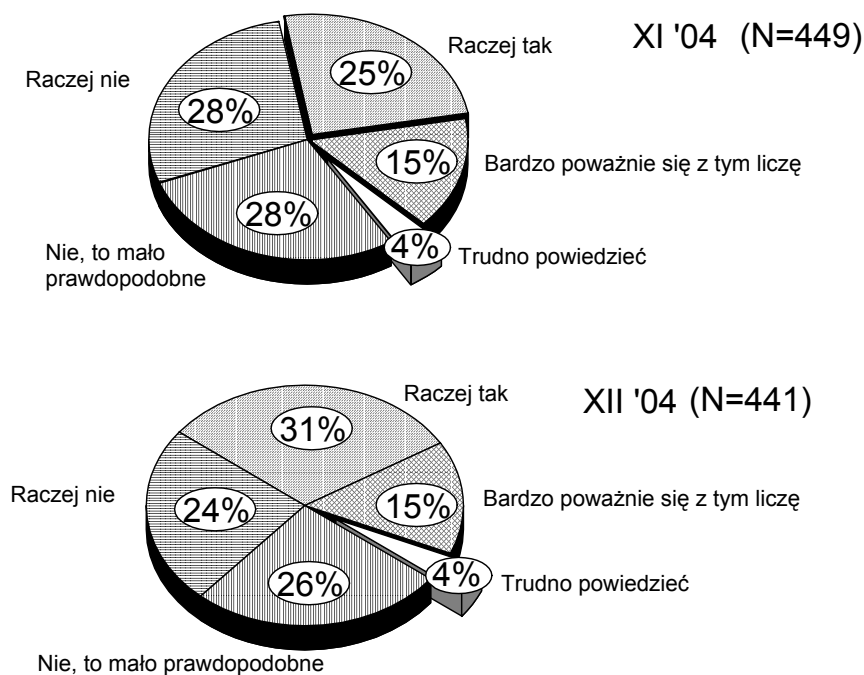
Krytycznym ocenom sytuacji na rynku pracy i pesymistycznym przewidywaniom niezmiennie towarzyszy zagrożenie utratą pracy wśród osób mających zatrudnienie.

W porównaniu z listopadowym pomiarem nasiliły się obawy zatrudnionych przed utratą pracy. Obecnie co drugi pracujący (50%, spadek o 6% punktów) deklaruje poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia i prawie równie liczna grupa (46%, wzrost o 6 punktów) obawia się utraty pracy, w tym 15% (tak samo jak w październiku i listopadzie) bardzo poważnie bierze taką możliwość pod uwagę. Poziom obaw przed bezrobociem wśród osób pracujących jest obecnie najwyższy od lutego i znacznie wyższy niż w całym ostatnim półroczu, kiedy to notowaliśmy poprawę w tym względzie.

RYS. 9. CZY LICZY SIĘ PAN(I) Z MOŻLIWOŚCIĄ UTRATY OBECNEJ PRACY (NP. ZWOLNIENIA, BANKRUCTWA, UPADKU, LIKWIDACJI ZAKŁADU, GOSPODARSTWA ITP.)?

Z utratą pracy bardzo poważnie liczą się przede wszystkim mieszkańcy małych miast, pracownicy najgorzej sytuowani (po 33%), żyjący w złych warunkach materialnych (25%), z podstawowym wykształceniem (24%). Zagrożeni bezrobociem bardzo często czują się także najmłodszy pracownicy (w wieku od 18 do 24 lat) - utraty pracy spodziewa się bowiem prawie dwie trzecie z nich, w tym jedna szóstą (17%) bardzo poważnie liczy się z taką możliwością. Natomiast poczucie bezpieczeństwa zatrudnienia niezmiennie najczęściej odnotowujemy u pracowników o najwyższej pozycji społeczno-materialnej oraz u rolników (zob. tabele aneksowe).

Mimo odnotowanego w ostatnich miesiącach stopniowego spadku stopy bezrobocia rejestrowanego², również w grudniu utrzymuje się krytycyzm w ocenie sytuacji panującej na krajowym i lokalnych rynkach pracy, pesymizm w przewidywaniach dotyczących poziomu bezrobocia w najbliższym roku, a także zagrożenie utratą pracy wśród zatrudnionych. Wprawdzie z perspektywy ostatnich trzech lat dają się zauważyć pewne symptomy poprawy, lecz dotyczą one głównie opinii o rynku pracy. Natomiast poczucie bezpieczeństwa pracy, które w ostatnim półroczu wzrosło, w grudniu ponownie zmalało.

Opracowała
Bogna WCIÓRKA

---

² Zob. strona internetowa GUS: www.stat.gov.pl

A N E K S

Tabela 1. Jak Pan(i) ogólnie ocenia obecną sytuację na rynku pracy w Polsce? Czy jest ona:

(%)

	bardzo dobra	dobra	ani dobra, ani zła	zła	bardzo zła	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	0	2	6	46	44	2	973
Płeć							
Mężczyźni	0	2	7	47	43	1	466
Kobiety	0	1	5	44	45	5	507
Wiek							
18-24 lat	0	4	9	45	40	2	153
25-34	0	2	8	42	48	1	178
35-44	0	2	8	47	41	1	163
45-54	0	1	4	47	47	1	200
55-64	0	1	3	42	51	4	113
65 lat i więcej	0	0	4	49	38	9	165
Miejsce zamieszkania							
Wieś	0	1	5	49	40	4	360
Miasto do 20 tys.	0	1	6	33	52	8	119
20-100 tys.	0	1	7	45	47	0	187
101-500 tys.	0	1	7	45	45	1	189
501 tys.i więcej mieszk.	0	5	4	49	42	1	118
Wykształcenie							
Podstawowe	0	1	4	43	45	7	275
Zasadnicze zawodowe	0	2	5	50	41	2	253
Średnie	0	1	9	42	46	1	338
Wyższe	0	2	5	52	41	0	107
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier., inteligencja	0	3	10	52	36	0	77
Prac.umysł.niż.szczebła	0	4	4	40	52	0	73
Pracownicy fiz.- umysł.	0	3	7	53	37	0	75
Robotnicy wykwalifikowani	0	2	6	52	40	0	85
Robotnicy niewykwalifik.	0	4	10	48	38	0	41
Rolnicy	0	1	5	49	39	5	52
Pracujący na własny rach.	0	0	9	38	49	3	38
Bierni zawodowo							
Renciści	0	0	8	40	45	7	99
Emeryci	0	0	3	46	43	7	200
Uczniowie i studenci	0	3	8	48	38	3	77
Bezrobotni	0	1	7	37	54	0	114
Gospodynie domowe i inni	0	0	2	42	53	4	43
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	0	2	7	49	42	0	139
spółce właścicieli	0	2	4	49	46	0	71
prywatnych i państwa	0	4	8	47	41	1	182
sekt. pryw. poza rolnict.	0	1	4	52	38	5	56
prywatnym gosp. rolnym							
Dochody na jedną osobę							
Do 300 zł	0	1	8	36	53	2	147
301-500	0	0	6	46	46	2	159
501-900	0	2	6	47	42	3	196
901-1200	0	1	5	53	40	1	96
Powyżej 1200 zł	0	2	7	47	44	0	56
Ocena własnych war. mater.							
Złe	0	0	3	38	55	4	291
Średnie	0	2	7	49	40	3	409
Dobre	0	3	8	49	38	2	272
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	0	1	5	44	47	2	82
Raz w tygodniu	0	1	6	47	42	3	453
1-2 razy w miesiącu	0	1	7	52	38	2	146
Kilka razy w roku	0	2	5	41	49	3	212
W ogóle nie uczestniczy	0	1	7	37	50	5	78
Poglądy polityczne							
Lewica	0	2	6	45	46	1	115
Centrum	0	2	7	46	44	2	348
Prawica	0	2	4	51	43	0	245
Trudno powiedzieć	0	1	7	39	45	8	264

Tabela 2. Jak określił(a)by Pan(i) sytuację na rynku pracy w Pana(i) miejscowości lub w okolicy?
 Czy, Pana(i) zdaniem, obecnie: 1 - bez większych problemów można znaleźć odpowiednią pracę;
 2 - można wprawdzie znaleźć jakąś pracę, ale trudno jest o pracę odpowiednią; 3 - trudno
 jest znaleźć jakąkolwiek pracę; 4 - nie można znaleźć żadnej pracy

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	0	22	46	29	2	973
Płeć						
Mężczyźni	0	26	46	26	2	466
Kobiety	0	19	47	31	3	507
Wiek						
18-24 lat	1	29	51	18	0	153
25-34	0	31	45	23	2	178
35-44	0	20	49	29	2	163
45-54	0	22	50	26	2	200
55-64	0	22	39	38	1	113
65 lat i więcej	0	9	41	43	7	165
Miejsce zamieszkania						
Wieś	0	13	46	38	2	360
Miasto do 20 tys.	1	15	37	46	2	119
20-100 tys.	0	22	50	27	1	187
101-500 tys.	0	23	60	14	2	189
501 tys.i więcej mieszk.	1	56	29	10	4	118
Wykształcenie						
Podstawowe	0	12	45	41	2	275
Zasadnicze zawodowe	0	20	50	28	2	253
Średnie	1	26	45	27	2	338
Wyższe	0	41	49	7	3	107
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	0	43	42	11	5	77
Prac.umysł.niż.szczebła	2	28	57	14	0	73
Pracownicy fiz.- umysł.	1	30	49	20	0	75
Robotnicy wykwalifikowani	0	30	49	20	1	85
Robotnicy niewykwalifik.	0	29	56	16	0	41
Rolnicy	0	10	34	56	0	52
Pracujący na własny rach.	0	22	43	28	7	38
Bierni zawodowo						
Renciści	0	13	49	37	1	99
Emeryci	0	12	41	42	6	200
Uczniowie i studenci	0	34	52	14	0	77
Bezrobotni	0	18	44	38	0	114
Gospodynie domowe i inni	0	14	52	29	4	43
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	0	34	50	15	1	139
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	0	31	47	21	0	71
sekt. pryw. poza rolnict.	1	27	50	18	4	182
prywatnym gosp. rolnym	0	14	33	53	0	56
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	0	13	45	41	0	147
301-500	0	19	57	24	1	159
501-900	1	21	43	31	4	196
901-1200	0	29	54	14	4	96
Powyżej 1200 zł	0	52	33	13	2	56
Ocena własnych war. mater.						
Złe	0	15	45	38	2	291
Średnie	0	23	44	31	2	409
Dobre	1	29	51	17	2	272
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	0	16	42	40	1	82
Raz w tygodniu	0	19	50	28	2	453
1-2 razy w miesiącu	1	26	45	28	1	146
Kilka razy w roku	0	26	43	28	2	212
W ogóle nie uczestniczy	0	31	38	25	6	78
Poglądy polityczne						
Lewica	0	31	40	27	2	115
Centrum	1	25	48	25	2	348
Prawica	0	25	50	22	2	245
Trudno powiedzieć	0	12	43	42	3	264

Tabela 3. Czy, Pana(i) zdaniem, w ciągu najbliższego roku sytuacja na rynku pracy w Polsce:
 1 - zdecydowanie się poprawi; 2 - raczej się poprawi; 3 - pozostanie bez zmian;
 4 - raczej się pogorszy; 5 - zdecydowanie się pogorszy

(%)

	1	2	3	4	5	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	0	18	56	13	3	10	973
Płeć							
Mężczyźni	0	18	58	13	3	7	466
Kobiety	0	18	54	14	3	12	507
Wiek							
18-24 lat	0	21	60	10	1	8	153
25-34	0	22	53	14	2	9	178
35-44	1	18	64	10	3	5	163
45-54	0	16	55	20	3	6	200
55-64	0	16	61	12	5	7	113
65 lat i więcej	0	14	45	13	5	23	165
Miejsce zamieszkania							
Wieś	0	17	57	13	1	12	360
Miasto do 20 tys.	0	10	51	17	5	17	119
20-100 tys.	0	17	56	15	5	7	187
101-500 tys.	0	19	56	13	4	8	189
501 tys.i więcej mieszk.	1	27	59	9	2	2	118
Wykształcenie							
Podstawowe	0	13	56	12	3	16	275
Zasadnicze zawodowe	0	16	57	16	4	7	253
Średnie	0	19	58	13	3	7	338
Wysze	1	31	47	13	2	7	107
Grupa społ.-zaw. pracujący							
Kadra kier.,inteligencja	1	37	43	13	3	3	77
Prac.umysł.niż.szczębła	0	13	72	9	3	3	73
Pracownicy fiz.- umysł.	0	29	49	14	3	5	75
Robotnicy wykwalifikowani	0	18	61	15	3	3	85
Robotnicy niewykwalifik.	0	15	60	19	2	5	41
Rolnicy	0	15	67	7	0	10	52
Pracujący na własny rach.	0	12	40	21	8	18	38
Bierni zawodowo							
Renciści	0	12	63	10	4	12	99
Emeryci	0	16	46	14	4	19	200
Uczniowie i studenci	0	21	57	10	2	11	77
Bezrobotni	0	14	58	20	2	5	114
Gospodynie domowe i inni	0	10	75	7	0	8	43
Pracuje w:							
inst. państw., publicznej	0	26	52	17	1	4	139
spółce właścicieli	0	20	60	12	4	4	71
prywatnych i państwa	1	21	56	13	4	6	182
sekt. pryw. poza rolnict.	0	15	69	7	0	9	56
prywatnym gosp. rolnym							
Dochody na jedną osobę							
Do 300 zł	0	14	62	17	3	4	147
301-500	0	15	63	12	2	8	159
501-900	0	19	49	16	5	11	196
901-1200	0	24	57	11	0	7	96
Powyżej 1200 zł	2	36	45	10	3	4	56
Ocena własnych war. mater.							
Złe	0	15	54	16	5	10	291
Średnie	0	17	58	13	2	10	409
Dobre	0	23	56	11	2	8	272
Udział w prakt. religijnych							
Kilka razy w tygodniu	0	14	51	22	8	5	82
Raz w tygodniu	0	16	57	13	3	10	453
1-2 razy w miesiącu	0	15	62	7	2	13	146
Kilka razy w roku	0	22	53	16	1	8	212
W ogóle nie uczestniczy	1	28	50	11	3	8	78
Poglądy polityczne							
Lewica	0	29	51	11	2	7	115
Centrum	0	19	61	15	2	3	348
Prawica	0	20	53	16	3	8	245
Trudno powiedzieć	0	10	55	10	4	21	264

Tabela 4. Czy liczy się Pan(i) z możliwością utraty obecnej pracy (np. zwolnienia, bankructwa, upadku, likwidacji zakładu, gospodarstwa itp.)?
 1 - Bardzo poważnie się z tym liczę; 2 - Raczej tak; 3 - Raczej nie;
 4 - Nie, to mało prawdopodobne

(%)

	1	2	3	4	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	15	31	24	26	4	441
Płeć						
Mężczyźni	16	29	24	29	3	251
Kobiety	14	35	24	23	5	191
Wiek						
18-24 lat	17	45	14	20	4	51
25-34	11	33	33	18	5	114
35-44	20	32	16	28	4	119
45-54	12	28	30	26	3	125
55-64	12	13	13	62	0	30
65 lat i więcej	44	0	0	56	0	4
Miejsce zamieszkania						
Wieś	11	29	26	30	4	161
Miasto do 20 tys.	33	26	12	28	1	47
20-100 tys.	16	30	24	27	2	92
101-500 tys.	19	32	31	18	0	80
501 tys. i więcej mieszk.	3	43	16	25	12	62
Wykształcenie						
Podstawowe	24	23	20	31	2	49
Zasadnicze zawodowe	13	34	19	29	4	140
Średnie	18	30	28	19	5	169
Wyższe	6	35	24	34	3	84
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	7	36	21	34	1	76
Prac.umysł.niż.szczebła	15	24	31	26	5	73
Pracownicy fiz.- umysł.	21	37	22	16	5	73
Robotnicy wykwalifikowani	18	33	23	23	2	85
Robotnicy niewykwalifik.	10	56	14	15	5	40
Rolnicy	15	11	25	46	3	49
Pracujący na własny rach.	17	26	27	27	3	38
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	13	27	23	34	3	138
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	14	37	22	20	6	68
sekt. pryw. poza rolnict.	16	39	24	18	4	179
prywatnym gosp. rolnym	14	12	28	43	3	52
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	33	25	17	20	5	57
301-500	16	41	24	17	2	77
501-900	13	44	19	20	4	82
901-1200	13	20	36	29	2	52
Powyżej 1200 zł	3	20	44	33	0	37
Ocena własnych war. mater.						
Złe	25	32	20	22	2	101
Średnie	13	35	23	23	5	180
Dobre	10	27	27	33	3	161
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	18	30	34	17	0	30
Raz w tygodniu	15	28	22	30	5	207
1-2 razy w miesiącu	10	38	26	19	7	73
Kilka razy w roku	19	33	21	26	1	98
W ogóle nie uczestniczy	10	34	24	29	3	33
Poglądy polityczne						
Lewica	13	27	25	34	2	52
Centrum	21	32	19	23	5	169
Prawica	8	32	31	28	2	135
Trudno powiedzieć	16	34	21	24	4	84